

Deontologische code voor lokale mandatarissen

Gemeente- en OCMW-raad van 11 september 2025

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Toepassingsgebied	3
3.	Gedragsregels.....	4
	Artikel 1. Voorkomen van (de schijn van) belangenvermenging en cliëntelisme.....	4
	Artikel 2. Tegengaan van oneigenlijke beïnvloeding en de schijn ervan	5
	Artikel 3. Verantwoord gebruik van faciliteiten en middelen van het lokaal bestuur	6
	Artikel 4. Zorgvuldige omgang met informatie	6
	Artikel 5. Respectvolle omgang met anderen	7
	Artikel 6. Vertegenwoordiging bij entiteiten die aan de gemeente of het OCMW verbonden zijn	8
4.	Naleving en handhaving	9
	Artikel 7. Het doel, de samenstelling, de bevoegdheid en de werking van de deontologische commissie.....	10
	Artikel 8 en 9: Het voorkomen van mogelijke schendingen.....	12
	Artikel 10 en 11: Het signaleren van vermoedens van schendingen van de deontologische code	12
	Artikel 12, 13, 14 en 15: Het duiden en onderzoeken van vermoedens van schendingen van de deontologische code	13
	Artikel 16: Het zich uitspreken over schendingen van de deontologische code	14
	Artikel 17: De redelijke termijn	15
	Artikel 18: Het evalueren van de deontologische code	15
	Artikel 19: Presentiegelden.....	15

1. Inleiding

Deze deontologische code geldt in hoofdzaak voor goedbedoelende mandatarissen. De code heeft tot doel deze goedbedoelende, maar feilbare mandatarissen te beschermen, door helderheid te bieden op bepaalde wettelijke vereisten behorende bij een zuivere uitvoering van het ambt. En door gedeelde fatsoennormen uit te schrijven, zodat men samen het goed bestuur in de eigen gemeente kan bevorderen en het vertrouwen in het lokaal bestuur kan versterken. De code heeft dus expliciet als doel een positieve bijdrage te leveren aan de integriteit en de kwaliteit van het lokaal bestuur.

Met alleen deontologische gedragsregels schieten we echter te kort om de integriteit van het lokaal bestuur werkelijk te bevorderen. Deze gedragsregels beschrijven wat ook wel de ondergrens van integriteit wordt genoemd.

De code is dus een noodzakelijke maar nog niet voldoende voorwaarde voor een integer bestuur. Noodzakelijk omdat de mandataris feilbaar is en per ongeluk of tegen beter weten in, in de fout kan gaan (onder de ondergrens belanden).

Niet voldoende, aangezien een goede mandataris meer is dan een vertegenwoordiger of bestuurder die enkel en alleen maar onderstaande regels naleeft.

Uiteindelijk verwacht de burger dat politiek en bestuur leiden tot zorgvuldige keuzes ten behoeve van het algemeen belang, de 'bovengrens' van integriteit.

De gedragsregels geformuleerd in deze deontologische code hebben tot doel om:

- de zuiverheid van het handelen van mandatarissen en van de besluitvorming te bevorderen;
- bij te dragen aan het vertrouwen van de burger in het lokaal bestuur en in haar bestuursorganen;
- een gemeenschappelijke grond te geven aan de mandatarissen op basis waarvan zij zich kunnen bezighouden met de kerntaak van politiek-bestuurlijke organen: zorgvuldige besluitvorming.

2. Toepassingsgebied

Deze deontologische code is van toepassing op alle zittende lokale mandatarissen en derden handelend in opdracht van of ondersteunend aan de mandataris (de medewerkers van het lokaal bestuur uitgezonderd).

Met alle zittende mandatarissen wordt bedoeld:

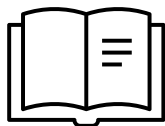
- De leden van de gemeenteraad en van de en raad voor maatschappelijk welzijn (hierna verkort: OCMW-raad)
- De leden van het college van burgemeester en schepenen en van het vast bureau
- De leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst

Deze deontologische code geldt zowel voor mandaten die rechtstreeks in verband staan met het ambt als voor alle hieruit voortvloeiende mandaten.

Wanneer het woord 'raad' gebruikt wordt in deze code, wordt ofwel de gemeenteraad ofwel de OCMW-raad bedoeld, afhankelijk van welk orgaan van toepassing is.

3. Gedragsregels

Artikel 1. Voorkomen van (de schijn van) belangenvermenging en cliëntelisme

Leeswijzer

Bij zowel belangenvermenging als cliëntelisme is er het nodige ‘grijze’ gebied. Wetgeving is niet altijd helder en zeker belangenvermenging moet geval per geval worden beoordeeld. De code verheldert deze begrippen en geeft handvaten aan de lokale mandatarissen om dergelijke schendingen van de deontologie te voorkomen.

1.1 Een lokale mandataris staat in al zijn handelen, in het besluitvormingsproces en in het contact met burgers, steeds in dienst van het algemeen belang.

1.2 Een lokale mandataris gaat actief en uit zichzelf alle vormen van belangenvermenging (en de schijn ervan) tegen. Dit betekent dat:

- een lokale mandataris de (in de regelgeving bepaalde) met het ambt onverenigbare functies niet vervult en erover waakt geen verboden handelingen uit te voeren of verboden overeenkomsten aan te gaan;
 - Onverenigbaarheden: Decreet Lokaal Bestuur, artikel 10¹
 - Verboden handelingen: Decreet Lokaal Bestuur, artikel 27, §2
- een lokale mandataris niet deelneemt aan een bespreking en stemming, noch probeert het proces van besluitvorming in een andere fase van de besluitvorming in zijn voordeel te beïnvloeden, wanneer er sprake is van een beslissing waarbij belangenvermenging speelt;
 - Gedrag bij stemming en beraadslaging:
 - Decreet Lokaal Bestuur, artikel 27 §1 en §4
 - Wet van 17 juni 2016 inzake overheidsopdrachten, artikel 6
 - [Oud] Burgerlijk Wetboek, artikel 1596
- een lokale mandataris bij contacten met de burger het algemeen belang vooropstelt en niet de schijn wekt dat door politieke tussenkomst particuliere belangen (kunnen) gunstig worden (cliëntelisme).

1.3 Een lokale mandataris vervult de rol van aanspreekpunt en informatiebemiddelaar voor de burger steeds op neutrale basis zonder persoonlijke bevoordeling van een of meerdere burgers in een dossier dan wel het wekken van de schijn daarvan.

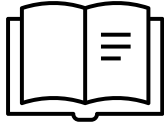
De lokale mandataris verwijst de vragensteller, waar mogelijk, naar de bevoegde administratieve dienst(en).

De lokale mandataris respecteert de onafhankelijkheid van de diensten en van de personeelsleden, de objectiviteit van de procedures en de termijnen die als redelijk moeten worden beschouwd voor de afhandeling van soortgelijke dossiers.

Tussenkomen over dossiers verlopen steeds via de juiste interne weg, met respect voor de bevoegdheden en de professionele ruimte van het personeel. Mandatarissen onthouden zich van informele druk, sturende tussenkomsten of rechtstreekse inmenging in lopende dossiers.

¹ In specifieke regelgeving staan nog heel wat andere onverenigbaarheden.

Artikel 2. Tegengaan van oneigenlijke beïnvloeding en de schijn ervan

Leeswijzer

De meest problematische vorm van oneigenlijke beïnvloeding is de welbekende corruptie. Daarbij gaat het om het kopen van de invloed van een lokale mandataris door middel van geld, goederen, diensten of andere gunsten. Deze vorm van beïnvloeding is strafrechtelijk vervolgbaar, bekend en normaal gesproken onacceptabel bevonden. Maar er bestaan ook minder evidente vormen van oneigenlijke beïnvloeding. Geschenken en uitnodigingen zitten eerder in het grijze gebied. Maar ook langs deze sluiproute kan de objectiviteit van een mandataris worden beïnvloed, of in ieder geval kan de schijn daartoe worden gewekt. In alle gevallen wordt het vertrouwen in de politiek geschaad.

2.1. Een lokale mandataris mag zijn invloed en stem niet laten kopen of beïnvloeden door, noch aanbieden voor geld, goederen, diensten of andere gunsten die hem gegeven of beloofd werden.

 Regelgeving inzake corruptie: Strafwetboek, artikel 245

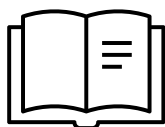
2.2. Een lokale mandataris moet actief en uit zichzelf de schijn van beïnvloeding en partijdigheid tegengaan. De mandataris doet dit door:

- geen geschenken, diensten of andere voordelen te aanvaarden, behalve diegene die van een geringe geldwaarde zijn (zoals een bloemetje) en waarbij het beeld van beïnvloeding minimaal is;
Voorbeelden waarbij het gepast kan zijn om een geschenk / dienst / voordeel te aanvaarden:
 - het weigeren of teruggeven van het geschenk zou de gever ernstig kwetsen of bijzonder in verlegenheid brengen;
 - de overhandiging van het geschenk vindt in het openbaar plaats;
 - het terugbezorgen van het geschenk is praktisch onwerkbaar;
- Enkel in te gaan op uitnodigingen betaald door anderen (lunches, diners, recepties en andere) wanneer aan alle onderstaande voorwaarden voldaan wordt:
 - de uitnodiging behoort tot de uitoefening van het raadswerk;
 - de aanwezigheid kan worden beschouwd als functioneel (protocollaire taken, vertegenwoordiging van de gemeente / het OCMW,...);
 - de schijn van corruptie of beïnvloeding is minimaal.

Bovendien houdt de mandataris rekening met de timing en context waarbinnen de uitnodiging wordt gedaan, met het doel de schijn van beïnvloeding te minimaliseren.

2.3. Het geven van geschenken aan, dan wel uitnodigen van derden gebeurt nooit in eigen naam, maar altijd in naam van het lokaal bestuur. Daarbij zal men er steeds waakzaam voor zijn alle vormen van partijdigheid, bevoordeling en/of uitsluiting te vermijden.

Artikel 3. Verantwoord gebruik van faciliteiten en middelen van het lokaal bestuur

Leeswijzer

Lokale mandatarissen krijgen voor hun werkzaamheden de beschikking over bepaalde faciliteiten, middelen en vergoedingen van het lokaal bestuur. Ook krijgen mandatarissen toegang tot onkostenvergoedingen die zijn vastgelegd in het huishoudelijk reglement (binnen het door de Vlaamse regering bepaalde kader). Terugbetaling daarvan geschiedt enkel wanneer aan alle volgende voorwaarden voldaan is:

- de kosten houden verband met de uitoefening van het mandaat;
- de kosten zijn noodzakelijk;
- de kosten worden bewezen.

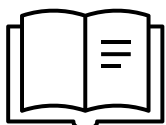
 Terugbetaling en verantwoording kosten: Besluit van de Vlaamse regering van 6 juli 2018 houdende het statuut van de lokale mandataris, artikel 35

3.1 Een lokale mandataris gebruikt de voorzieningen en eigendommen van het lokaal bestuur niet voor privédoeleinden.

3.2 Lokale mandatarissen die gebruik maken van de onkostenvergoedingen leggen hier op een transparante wijze en volgens de afgesproken procedure verantwoording over af.

 Bepaling van en procedure voor terugbetaling specifieke kosten (huishoudelijk reglement): Decreet Lokaal Bestuur, artikel 38

Artikel 4. Zorgvuldige omgang met informatie

Leeswijzer

Openheid en transparantie vormen het uitgangspunt in de politiek. Lokale mandatarissen vervullen hun ambt bij gratie van de burgers die hen hun stem geven. De burger heeft dan ook het recht om goed geïnformeerd te worden over het overheidshandelen. De onderliggende redeneringen en afwegingen van beslissingen moeten duidelijk zijn. Tegelijkertijd zijn er ook grenzen aan deze openheid. Sommige zaken moeten binnenskamers blijven, of kunnen tijdens het proces nog niet worden gedeeld. Bovendien: de ruime toegang tot nagenoeg alle informatie van het lokaal bestuur legt een plicht neer bij de lokale mandataris. Deze zal de informatie nooit voor privédoeleinden – voor zichzelf, familie, vrienden of zakenpartners – inzetten. Ook in de rol van informatieverstrekker let de mandataris op voor het vermengen van belangen.

4.1 De lokale mandataris bewaakt het geheime karakter en de vertrouwelijkheid van informatie. Dit betekent dat de mandataris:

- het beroepsgeheim eerbiedigt wanneer hij kennisneemt van geheime informatie.
 Beroepsgeheim: Strafwetboek, artikel 458
- zich gebonden weet door de geheimhoudingsplicht voor de feiten, meningen en overwegingen gedeeld tijdens een besloten vergadering.

 Geheimhoudingsplicht: Decreet Lokaal Bestuur, artikel 29, §4

 Openbaarheid van de vergadering: Decreet Lokaal Bestuur, artikel 28

 Vertrouwelijkheid van informatie: Wet van 27 juni 2013 betreffende de motivering, de informatie en de rechtsmiddelen inzake overheidsopdrachten en bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten, artikel 10, §2

 Gegevensbescherming: Algemene Verordening Gegevensbescherming van 27 april 2016

Een uitzondering kan worden gemaakt wanneer de wet de openbaarheid voorschrijft.

 Toegang tot bestuursdocumenten: Bestuursdecreet, art. II.26 e.v.

4.2 Lokale mandatarissen gaan discreet en voorzichtig om met de informatie waartoe zij toegang hebben. Dit houdt onder andere in dat de mandataris:

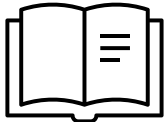
- over (nog) niet openbare informatie niet communiceert;
- feiten en omstandigheden ten aanzien van derden in de juiste context plaatst.

4.3 Lokale mandatarissen gebruiken de informatie waartoe zij toegang hebben vanuit hun ambt nooit voor het eigen belang of voor het persoonlijke of zakelijke belang van derden.

4.4 Lokale mandatarissen zijn open en eerlijk over de redenen en inzichten op basis waarvan zij hun stem uitbrengen.

4.5 Voor de eenduidigheid over de informatieaanvraag, -ontvangst en -deling spreken de lokale mandatarissen af dat communicatie die verband houdt met de concrete afhandeling van dossiers, steeds via hun officieel e-mailadres verloopt.

Artikel 5. Respectvolle omgang met anderen

Leeswijzer

In de politiek, zowel tijdens de zittingen als steeds vaker via sociale mediaplatformen, gaat het er stevig aan toe. Het politieke debat behoort ook op het scherpst van de snede te worden gevoerd. De gemeenteraad is de uitgelezen plaats voor een ideeënstrijd. Een respectvolle omgang met de andere lokale mandatarissen, het personeel en de burger is hierbij echter van groot belang. Niet alleen verdienen zij respect als medemens. Eenieder van hen speelt ook een belangrijke rol binnen onze democratische rechtsstaat. Tussen mandatarissen voorkomt een respectvolle onderlinge omgang bovendien schade aan het ambt en aan de geloofwaardigheid van politiek en bestuur, en bevordert ze het zorgvuldige proces van besluitvorming.

5.1 Lokale mandatarissen gaan op respectvolle wijze om met elkaar, de algemeen directeur en andere personeelsleden, evenals met de burgers, in woord, gebaar en geschrift.

5.2 Lokale mandatarissen zaaien geen twijfel over elkaars integriteit. Zij erkennen en bevestigen elkaar actief in hun streven naar het dienen van het algemeen belang vanuit hun ambt, rol en politieke kleur.

5.3 Lokale mandatarissen onthouden zich in het openbaar, dus ook in openbare raads- en commissievergaderingen, van negatieve uitspraken over individuele personeelsleden. Kritiek op het functioneren van de organisatie verloopt via de geëigende overlegkanalen, met respect voor de professionele verantwoordelijkheden van leidinggevend.

5.4 Een lokale mandataris staat op dezelfde gewetensvolle manier ten dienste van alle burgers, zonder onderscheid van geslacht, geaardheid, huidskleur, afstamming, sociale stand, nationaliteit, filosofische en/of religieuze overtuiging, ideologische voorkeur of persoonlijke gevoelens.

5.5 Bij onenigheid in de onderlinge omgang of de gang van zaken tijdens of buiten vergaderingen gaan mandatarissen, mogelijk onder begeleiding, in eerste instantie het gesprek aan met elkaar.

Artikel 6. Vertegenwoordiging bij entiteiten die aan de gemeente of het OCMW verbonden zijn

6.1. Vertegenwoordigers van gelijk welke entiteit die aan de gemeente of het OCMW verbonden is, worden verwacht het volgende na te leven:

- Aanwezig zijn op elke vergadering die verbonden is aan het mandaat, tenzij er sprake is van verhindering om redenen zoals ziekte waardoor het onmogelijk is om aanwezig te zijn. Zowel de gemeente (via het secretariaat) als de betrokken entiteit moeten vooraf verwittigd worden van de verhindering.
- Het belang van onze gemeente / OCMW vertegenwoordigen;
- Zorgen voor informatiedoorstroming;
- Terugkoppelen aan de gemeenteraad / OCMW-raad wanneer dit gevraagd wordt;
- Affiniteit verbonden aan het mandaat hebben / zich inwerken in de materie;

6.2. Verschillende entiteiten hebben afzonderlijke statuten. De vertegenwoordiger wordt verwacht om deze statuten te raadplegen, na te gaan wat de verantwoordelijkheden als vertegenwoordiger zijn en deze verantwoordelijkheden ook op te nemen.

4. Naleving en handhaving

Leeswijzer

De organen waarop deze code van toepassing is, zien er op toe dat de fracties en de individuele lokale mandatarissen volgens de deontologische code handelen.

Deontologie gaat over het behoorlijk handelen van mandatarissen. In de basis zijn alle mandatarissen het erover eens dat zij deontologisch correct dienen te handelen. De mandatarissen beloven zich om deze reden aan de gezamenlijke opdracht te houden om de deontologie op een zorgvuldige wijze te bewaken, zodat collega's niet onnodig worden beschadigd en het vertrouwen in het lokaal bestuur geen (onnodige) schade wordt berokkend.

Alle mandatarissen passen de volgende vier principes toe bij de naleving en handhaving van de code:

1. Naleving van de code is een gezamenlijke opdracht

Deontologie is van ons allen. Het bewaken van de naleving ervan ook. Wij trachten elkaar dan ook tegen mogelijke misstappen te beschermen. We accepteren dat deontologie in de praktijk een lerende houding van allen veronderstelt. Dit vraagt om een openheid om deontologie onderling in de raad bespreekbaar te maken.

2. De handhaving is onpartijdig.

Alle partijen en mandatarissen onderschrijven de deontologische code. We voeren geen partijpolitiek op deontologie.

3. Vermoedens van schendingen worden niet publiek gemaakt.

Heeft een mandataris een schending begaan, dan heeft de burger er recht op om hiervan te weten. Maar zolang het slechts een vermoeden betreft dat nog niet is onderzocht, dan houden we het buiten de publiciteit. De pers, sociale media of de raadszaal zijn niet de juiste plaatsen om vermoedens te uiten. Zo voorkomen we voorbarige beschadiging van individuen, nieuwe knauwen uit het vertrouwen in de politiek en een verzuurde verhouding in de raad.

4. De vermeende schender wordt met zorg behandeld.

Ook een vermeende schender heeft er recht op met zorg te worden behandeld. Dit gaat deels over hetgeen in de vorige principes werd uitgewerkt. Maar het vraagt ook een vlotte afhandeling van de procedure met een heldere einduitspraak. Binnen de procedure zelf wordt er zorg voor gedragen dat de vermeende schender zich goed kan verdedigen.

Artikel 7. Het doel, de samenstelling, de bevoegdheid en de werking van de deontologische commissie

7.1. Het doel van de deontologische commissie is het bevorderen van het zelfcorrigerend vermogen van het lokaal bestuur.

7.2. De samenstelling van de deontologische commissie

- De deontologische commissie bestaat uit een evenredige verdeling van de fracties in de gemeenteraad / OCMW-raad volgens systeem D'Hondt (7 zetels).

De evenredigheid vereist in ieder geval dat de som van het aantal mandaten dat toekomt aan de fracties waarvan leden deel uitmaken van het college van burgemeester en schepenen / vast bureau steeds hoger is dan de som van het aantal mandaten dat toekomt aan de andere fracties. Elke fractie wijst de mandaten toe, die haar overeenkomstig deze berekeningswijze toekomen, door middel van een voordracht, gericht aan de voorzitter van de gemeenteraad / OCMW-raad. Als de voorzitter van de gemeenteraad / OCMW-raad voordrachten ontvangt voor meer kandidaten dan er mandaten te begeben zijn voor een fractie, dan worden de mandaten toegewezen volgens de volgorde van voorkomen op de akte van voordracht.

Tot de eerstvolgende volledige vernieuwing van de gemeenteraad / OCMW-raad wordt een fractie geacht eenzelfde aantal leden in de commissies te behouden. Indien één of meerdere leden verklaren niet meer te behoren tot de fractie kan dit lid niet meer zetelen, noch als lid van deze fractie, noch als lid van een andere fractie. Niettemin behouden deze fracties het oorspronkelijke aantal leden in de commissie.

Om ontvankelijk te zijn moet de akte van voordracht voor elk van de kandidaat-commissieleden tenminste ondertekend zijn door een meerderheid van de leden van de fractie waarvan het kandidaat-commissielid deel van uitmaakt. Indien de fractie van het kandidaat-commissielid slechts uit twee verkozenen bestaat, volstaat de handtekening van een van hen. Niemand kan meer dan een akte ondertekenen per beschikbaar mandaat voor de fractie.

Als ten gevolge van de toepassing van het systeem D'Hondt 7 een fractie niet vertegenwoordigd is in een commissie, kan de fractie een raadslid aanwijzen dat als lid met raadgevende stem in de commissie zetelt.

Onafhankelijke raadsleden vormen geen fractie en zijn niet vertegenwoordigd in de deontologische commissie.

- De voorzitter van de gemeenteraad / OCMW-raad is tegelijkertijd de voorzitter van de deontologische commissie en maakt van rechtswege deel uit van de deontologische commissie. Hij of zij vult dus van rechtswege één van de 7 zetels in en heeft stemrecht.
- Iedere fractie draagt één of meer plaatsvervangers voor. Indien de voorzitter of een lid van de deontologische commissie afwezig is of betrokken is bij een voorliggende zaak, dient te worden overgegaan tot vervanging.
 - o Gaat het om betrokkenheid door een lid van de commissie, dan wordt tijdens de hele procedure daarover het lid vervangen door een plaatsvervanger in de volgorde waarin ze door de fractie werd voorgedragen.

- Gaat het om betrokkenheid door de voorzitter van de commissie, dan wordt tijdens de hele procedure daarover de voorzitter vervangen conform de procedure beschreven in art. 7, §5, derde lid van het Decreet Lokaal Bestuur.
- De leden van de deontologische commissie zijn lokale mandatarissen uit het eigen lokaal bestuur. Alleen in het geval van een eenmansfractie kan deze fractie overgaan tot het selecteren van een niet-raadslid van dezelfde partij van de lokale afdeling van Deerlijk met een domicilie in Deerlijk.
- Een fractie kan steeds een nieuwe vertegenwoordiger, nieuwe plaatsvervangers en/of een andere rangschikking voor hun fractie vragen door middel van een voordracht bij de voorzitter van de gemeenteraad / OCMW-raad. De gemeenteraad / OCMW-raad beslist of hierop wordt ingegaan of niet.
- De leden van de deontologische commissie gaan met vertrouwelijkheid en neutraliteit om met de dossiers die in de deontologische commissie worden behandeld.
- De deontologische commissie kan externe expertise inroepen wanneer dit nodig wordt geacht. De inschatting of dit nodig is wordt bij de algemeen directeur gelegd, in samenspraak met de voorzitter van de commissie, die hierin zelfstandig kunnen handelen.
- De algemeen directeur of een door de algemeen directeur aangewezen personeelslid vervult de rol van secretaris in de deontologische commissie, mogelijk ondersteund door interne en/of externe specialisten. De secretaris heeft geen stemrecht.
- Wanneer de algemeen directeur zelf betrokken is bij een melding, dan wel om legitieme redenen geen rol kan spelen in het proces, zal deze worden vervangen door het daartoe aangewezen personeelslid volgens het op dat ogenblik geldende besluit omtrent de vervangers van de algemeen directeur. Het vooronderzoek kan indien noodzakelijk ook extern worden gevoerd.

7.3. De bevoegdheid van de deontologische commissie

- Het geven van adviezen en aanbevelingen aan de raad over de inhoud van deze code met het oog op het bijsturen ervan of op de toepassing van de code op een voorliggend vraagstuk.
- Het formuleren van een gemotiveerd advies aan de raad over het vermoeden van een schending van deze code door een mandataris.

7.4. De werking van de deontologische commissie

7.4.1. *Bijeenroeping*

- De voorzitter van de deontologische commissie is verantwoordelijk voor de oproeping en stelt de agenda op.
- De commissie vergadert zo dikwijls als de zaken die tot zijn bevoegdheid behoren het vereisen.
- De voorzitter is daarenboven gehouden de commissie bijeen te roepen op aanvraag van minstens een derde van haar leden.

7.4.2. *Termijn en oproeping*

- De oproeping wordt ten minste zeven dagen voor de vergadering elektronisch aan het commissielid bezorgd. De oproeping vermeldt de plaats, de dag, het tijdstip en de agenda en is aangevuld met eventuele ontwerpen van advies.
In spoedeisende gevallen kan van deze termijn worden afgeweken.

7.4.3. Quorum

- De commissie kan enkel vergaderen als de meerderheid van de aangestelde stemgerechtigde leden aanwezig is.
- De namen van de leden die aanwezig waren worden vermeld in het verslag van de vergadering.

7.4.4. Verslag

- Het verslag van elke vergadering wordt opgesteld door de secretaris. Bij afwezigheid van de (vervanger van de) secretaris wordt het verslag opgemaakt door een commissielid.
- De (vervanger van de) secretaris, of bij afwezigheid ervan een commissielid, kan zich voor het opmaken van het verslag laten bijstaan door een intern personeelslid of een externe expert, zoals in punt 7.2 geformuleerd.
- Het verslag beperkt zich tot het advies van de commissie. Het verslag bevat geen weergave van wat elk lid gezegd heeft.
- Het ontwerp van verslag wordt binnen 14 kalenderdagen na het plaatsvinden van de vergadering elektronisch bezorgd aan de leden van de commissie. Indien er binnen 7 kalenderdagen na het versturen van het verslag geen opmerkingen gegeven worden, wordt het verslag goedgekeurd geacht.

7.4.5. Wijze van stemmen

- De commissie beslist bij gewone meerderheid.

7.4.6. Wijze van vergaderen

- De voorzitter zit de vergaderingen voor. De vergaderingen worden door de voorzitter geopend en gesloten.

7.4.7. Besloten vergadering

- De vergaderingen van de deontologische commissie zijn niet openbaar.

7.4.8. Communicatie

- Eventuele communicatie vanuit de deontologische commissie vindt altijd plaats in overleg met de communicatiedienst.

Artikel 8 en 9: Het voorkomen van mogelijke schendingen

Artikel 8

Wanneer een lokale mandataris twijfelt of een handeling die hij of zij wil verrichten een overtreding van de deontologische code zou kunnen zijn, wint de mandataris hierover advies in bij de algemeen directeur of het personeelslid dat daartoe door de algemeen directeur is aangewezen.

Artikel 9

Wanneer een lokale mandataris twijfelt over een nog niet uitgevoerde handeling van een andere lokale mandataris een overtreding van de deontologische code zou kunnen zijn, waarschuwt hij of zij deze mandataris.

Artikel 10 en 11: Het signaleren van vermoedens van schendingen van de deontologische code

Artikel 10

Een lokale mandataris die vermoedt dat een andere lokale mandataris een of meerdere regels van deze deontologische code heeft geschonden kan hiervan schriftelijk melding maken bij de algemeen directeur.

De lokale mandataris wordt vanaf dan voor het verdere verloop van de procedure als melder beschouwd.

De lokale mandataris dient bij zijn melding minstens een uiteenzetting van de feiten en de context te geven die hem doen vermoeden dat de andere lokale mandataris een of meerdere regels van de deontologische code zou hebben geschonden.

De algemeen directeur brengt de voorzitter van de deontologische commissie onverwijld op de hoogte van de melding.

Artikel 11

De volgende personen kunnen een melding van een schending van de deontologische code doen:

1° alle lokale mandatarissen van het lokaal bestuur;

2° de algemeen directeur, indien de algemeen directeur zelf een vermoeden van een schending heeft, dan wel in naam van een personeelslid van het lokaal bestuur.

Artikel 12, 13, 14 en 15: Het duiden en onderzoeken van vermoedens van schendingen van de deontologische code

Artikel 12

De algemeen directeur en de voorzitter van de deontologische commissie gaan na of de melding ontvankelijk is. De algemeen directeur kan daarin bijgestaan worden door interne en/of externe experts. De ontvankelijkheidstoets van de melding bestaat erin om na te gaan of:

- de melding betrekking heeft op een lokale mandataris; en
- de feiten in verband te brengen zijn met de functie als lokale mandataris.

Als de melding niet ontvankelijk is, wordt de procedure niet verdergezet.

Artikel 13

Wanneer blijkt dat de melding ontvankelijk is, voeren de voorzitter van de deontologische commissie en de algemeen directeur een vooronderzoek, mogelijk ondersteund door interne of externe experts zoals geformuleerd in artikel 7.2..

Het vooronderzoek bestaat uit:

- het in kaart brengen van de feitelijke situatie waarop de melding van toepassing is;
- het verzamelen van de relevante documentatie om de feitelijke situatie in kaart te brengen;
- het nagaan van welke bepalingen van de deontologische code op basis van die feitelijke situatie mogelijks geschonden zouden kunnen zijn.

De voorzitter roept vervolgens de deontologische commissie bijeen.

Het vooronderzoek wordt voorgelegd aan de deontologische commissie.

Artikel 14

De algemeen directeur kan zijn of haar taken inzake de melding, de ontvankelijkheidstoets en het vooronderzoek toevertrouwen aan een personeelslid.

Artikel 15

§1. De deontologische commissie heeft als taak om te onderzoeken of de melding gegrond is of niet.

De deontologische commissie is verplicht om de melder en de vermeende schender op te roepen voor een hoorzitting opdat zij hun zienswijze over het bestaan en de juiste toedracht van de feiten kunnen doen laten kennen. Voor beiden (de melder en de vermeende schender) geldt dat zij zich in deze kunnen laten bijstaan door een raadspersoon. De commissie kan ook getuigen horen.

Niemand is verplicht om hierop in te gaan.

De deontologische commissie houdt zoveel zittingen als zij nodig acht om haar advies te kunnen formuleren.

§2. De melder, vermeende schender en getuigen dienen steeds schriftelijk te worden opgeroepen voor de hoorzitting.

In die oproeping moeten de volgende zaken vermeld staan:

- 1° de datum, tijdstip en plaats van de hoorzitting;
- 2° de reden waarom betrokkene wordt opgeroepen;
- 3° een weergave van de feiten die aan de vermeende schender ten laste worden gelegd;
- 4° de mogelijkheid om zich te laten bijstaan door een raadsman;

Aan de oproeping wordt steeds een kopie van het dossier bijgevoegd.

§3. De deontologische commissie stelt vervolgens een gemotiveerd advies op waaruit moet blijken of een of meerdere regels van de deontologische code al dan niet geschonden zijn. Dit advies wordt, al naargelang het geval, overgemaakt aan de gemeente- of OCMW-raad.

Artikel 16: Het zich uitspreken over schendingen van de deontologische code

Artikel 16

§1. Naargelang het geval beoordeelt gemeente- of OCMW-raad of een mandataris een schending van de deontologische code heeft begaan. Ze doet dit op basis van het gemotiveerd advies van de deontologische commissie.

§2. De vermeende schender dient uitgenodigd te worden om gehoord te worden teneinde zijn of haar standpunt te kunnen meedelen over het advies van de deontologische commissie.

§3. De gemeente- of OCMW-raadszitting verloopt met inachtneming van de regels in het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur.

Bij de bespreking en stemming in de gemeenteraad / OCMW-raad mag de betrokken mandataris niet aanwezig zijn op basis van artikel 27 en 74 van het Decreet Lokaal Bestuur.

§4. Wanneer de gemeente- of OCMW-raad beslist dat de deontologische code geschonden werd, dan beslist zij eveneens welke sanctie in dat verband dient te worden opgelegd.

Bij wijze van voorbeeld zouden een of meerdere van de volgende sancties kunnen worden uitgesproken:

- het gedrag van de mandataris uitdrukkelijk afkeuren;
- vragen dat de mandataris zich publiekelijk verontschuldigt;
- een melding doen bij het parket of Audit Vlaanderen;

- bij een kennelijk wangedrag of grove nalatigheid van of door de burgemeester, een schepen of de raadsvoorzitter / de voorzitter of een lid van het vast bureau, de voorzitter of een lid van het bijzonder comité of de raadsvoorzitter een dossier overmaken aan de Vlaamse regering zodat die een tuchtonderzoek kan instellen;
- ...

De vermeende schender moet in kennis worden gesteld van de beslissing en dient hiervan een kopie te ontvangen.

Artikel 17: De redelijke termijn

Artikel 17

Bij de behandeling van een dossier wordt tijdens de hele procedure, een redelijke termijn in acht gehouden. Wat een redelijke termijn is, wordt per dossier *in concreto* beoordeeld.

Artikel 18: Het evalueren van de deontologische code

Artikel 18

Minimaal één keer per bestuursperiode evalueert de raad de deontologische code. De raad vraagt daarvoor eerst een advies aan de deontologische commissie. De deontologische commissie geeft advies over de toepassing van de code en of deze nog actueel is.

Artikel 19: Presentiegelden

Artikel 19

De leden van de deontologische commissie ontvangen geen presentiegelden naar aanleiding van hun lidmaatschap van de deontologische commissie.